

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. №	654-04-264
Дата	14 / 08 / 2016 г.

Чрез

Председателя
на 43-то Народно събрание

16 43

До

Председателя
на Комисията по труда, социалната
и демографска политика

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 80, ал. 1 от ПОДНС, внасям предложение за промени в приетия на първо гласуване Законопроект за изменение и допълнение на Закона за насърчаване на заетостта, № 602-01-47, внесен от Министерския съвет на 01.08.2016 г.:

1. В чл. 16а се правят следните изменения и допълнения:

1.1. В ал. 1 запетаята след думите „по чл. 51“ се заличава и се добавят „и по чл. 60а, ал.9 и чл. 60б,“

1.2. Създава се нова ал. 3:

„(3) Отпускането на средствата по чл. 60а, ал.9 и чл. 60б е съгласно чл. 30а и 30б и се осъществява като компенсация за предоставяне на услуга от общ икономически интерес при спазване на изискванията на Решение 2012/21/ЕС на Комисията от 21 декември 2011 година относно прилагането на член 106, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз за държавната помощ под формата на компенсация за обществена услуга, предоставена на определени предприятия, натоварени с извършването на услуги от общ икономически интерес.“

1.3. Досегашните ал. 3 и 4 стават съответно ал. 4 и 5.

2. В чл. 60 се правят следните изменения и допълнения:

2.1 Създава се нова т. 4:

„4. представителните на национално равнище организации на работниците и служителите и на работодателите;“

2.2 Досегашните т. 4 и 5 стават съответно т. 5 и 6.

3. Създава се чл. 60б:

4. „Чл 60б (1) Министърът на труда и социалната политика ежегодно възлага на представителните на национално равнище организации на работниците и служителите и на работодателите, организиране и провеждане на обучения по чл. 58а т.2 и 3 на продължително безработни лица, на безработни без квалификация и с основно и по-ниско образование, безработни над 50-годишна възраст, на безработни лица без квалификация от области с равнище на безработица над средното за страната.

(2) На безработните лица се осигурява съдействие и индивидуална подкрепа за избор на обучение и включване в обученията .

(3) Обученията се предоставят от центрове за професионално обучение, изцяло притежавани от организациите по чл. 60, т. 4, за удовлетворяване на потребностите на работодателите от работна сила с определена квалификация, заявени пред представителните на национално равнище организации на работниците и служителите и на работодателите.

(4) Делът на безработните лица, успешно завършили обученията, които следва да бъдат наети на работа при работодателите по ал. 2, се определя ежегодно в Националния план за действие по заетостта.“

Предложените промени по точки имат за цел да регламентират подобрен достъп до обучения на групите в най-неравностойно положение на пазара на труда - продължително безработни лица, , безработни без квалификация и с основно и по-ниско образование, безработни над 50-годишна възраст безработни лица без квалификация от региони с равнище на безработица над средното за страната, с цел повишаване на тяхната конкурентоспособност и пригодност за заетост.

По данни на Агенцията по заетостта безработните без квалификация през август 2016 г. са 144 087, в сравнение с август 2015 г. те намаляват с 28 271, но относителният им дял от всички безработни е 55.1%. Това означава, че повече от половината безработни, регистрирани в бюрата по труда са без квалификация, което ограничава възможностите за заетост на тези лица. Значителна част от безработни без квалификация (46.7%) са с основно и по-ниско образование, като броят им през август 2016 г. възлиза на 122 076 лица, което допълнително възпрепятства заетостта на тези лица.

Преобладаваща част от продължително безработните с регистрация в бюрата по труда над 1 година са без квалификация 69.5% (през юли 2016 г.), а в групата на продължително безработните над 2 години лицата без квалификация са 73%. Данните показват, че липсата на квалификация увеличава престоя на безработните в бюрата по труда. Продължителният престой на лицата в бюрата по труда води до загуба на трудови навици, на доходи и увеличаване на риска от социално изключване. Повечето от тези лица са в 18-те области от страната с равнище на безработица над средното.

Промените са и в отговор на констатираните включително от Европейската комисия дисбаланси в предлагането и търсенето на труд. Например бизнес анкетите през август тази година относно стопанската конюнктура на НСИ посочват, че около 22% от предприятията в строителството и индустрията и около 18% в услугите посочват недостига на персонал в т.ч. квалифициран персонал като затруднение пред дейността им. След обучението на безработните от посочените по-горе групи могат да се удовлетворят част от потребностите на работодателите.

Проблемът е в това, че тези безработни лица не са активни, необходимо е да бъдат подпомогнати, убедени да се включат в обученията и подкрепяни в процеса на обучение, за да завършат успешно и да не отпадат преждевременно. Обученията имат своя специфика, тъй като изискват и въвеждане в процеса на обучение и допълнителни занимания според потребностите на участниците.

Поради тези особености постигането на необходимата висока успеваемост е трудно.

Изпълнението на този набор от дейности изисква допълнителни човешки и материални ресурси от доставчиците на обучения и ограничава интереса към тяхното провеждане. Поради това са необходими организации с голям капацитет, опит, тесни контакти с местните работодатели и структури в цялата страна, които да осъществят връзката „свободно работно място“ – „обучение на безработно лице“ – „заетост“.

Предложението предвижда министърът на труда и социалната политика ежегодно, в изпълнение на програми по чл. 31 от ЗНЗ, да възлага на представителните на национално равнище организации на работниците и служителите и на работодателите организирането и провеждането на обучения на безработни от групите в неравностойно положение на пазара на труда. Регламентира се изискването обученията да се предоставят от центрове за професионално обучение, изцяло притежавани от представителните на национално ниво организации на работодателите и работниците и служители. Представителността на организациите на национално ниво, призната по реда на чл. 34-36а от Кодекса на труда, създава предпоставки за високо качество на предоставената услуга. Представителността е гаранция за ангажимента и отговорността на организациите за провеждане на обучения с високо качество, използване на тяхната експертиза и контакти с работодатели в представляваните от тях сектори, в партньорство с които ще се планират и провеждат обученията и които ще осигуряват заетост на успешно завършилите.

Национално представителните организации ще предоставят комплексна услуга, включваща запознаване и мотивиране на работодателите да наемат обучени безработни лица и в тази връзка да съдействат в процеса на обучение. Организациите ще работят активно и с безработните лица с цел активирането им за включване в обучения и осигуряване на подходяща работа съобразно придобитата квалификация.

За да се гарантира устойчива и качествена заетост на лицата, се предвижда обученията да бъдат обвързани с потребностите на работодателите от работна сила с определена квалификация, заявени пред представителните на национално равнище организации на работниците и служителите и на работодателите.

Броят на лицата, които ще се обучават, разходите за обучение на едно лице, общата сума на тези разходи, ще се определят ежегодно в Националния план за действие по заетостта. Това показва, че организациите ще имат определена точна задача и финансирането е обвързано с постигането на конкретни и измерими резултати по отношение на качеството на обучението и реализацията на обучените лица. Делът на безработните лица от всички успешно завършили обученията, които следва да бъдат наети на работа при работодателите ще се определя ежегодно в Националния план за действие по заетостта.

Осъществяването на политиката по заетостта в сътрудничество и след консултации с представителните на национално равнище организации на работодателите и на работниците е основен принцип, регламентиран в чл. 3 от Закона за насърчаване на заетостта. Той произтича от ролята на социалния диалог и приноса на представителните организации на работодателите и на

работниците и служителите като партньор на държавата за успешно изпълнение на целите на политиката по заетостта чрез участие на разработването и реализирането ѝ. Това се подчертава и в редица европейски документи като Съобщението на Комисията относно Годишния обзор на растежа за 2016 г. и в Съвместния доклад за заетостта на Комисията и на Съвета придружаващ съобщението.

Анализът на предвидените дейности във връзка с прилагане на правилата на държавните помощи показва, че в този случай обученията имат характер на услуга от общ икономически интерес и попадат в приложеното поле на чл. 2, параграф 1, буква а от Решение 2012/21/ЕС на Комисията от 21 декември 2011 година относно прилагането на член 106, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз за държавната помощ под формата на компенсация за обществена услуга, предоставена на определени предприятия, натоварени с извършването на услуги от общ икономически интерес. В тази връзка промените предвиждат отпускането на средствата да се осъществява под формата на компенсация за предоставяне на услуга от общ икономически интерес при спазване на изискванията на Решение 2012/21/ЕС на Комисията, а не под формата на схема за минимална помощ.

Дейността на Държавно предприятие „Българо-германски център за професионално обучение“ в изпълнение на публичните му задачи, регламентирани в чл. 60, ал. 3 от ЗНЗ, има същия характер, поради което се предлага отпускането на средства за тяхното изпълнение да се реализира също под формата на компенсация за предоставяне на услуга от общ икономически интерес при спазване на изискванията на Решение 2012/21/ЕС на Комисията.

Условията и редът за предоставяне на компенсациите за предоставените услуги ще се регламентира с Правилника за прилагане на Закона за насърчаване на заетостта. Съгласно изискванията на чл. 4, буква г и д от Решение 2012/21/ЕС на Комисията правилникът ще регламентира приложимия компенсационен механизъм, параметрите за изчисляване, контролиране и преглед на компенсацията, както и мерките за избягване и възстановяване на свръхкомпенсации.

Вносител: